

Växjö i mitten på maj 2017

Kära Mobergvän!

Äntligen har våren kommit och det har blivit dags för årets andra medlemsbrev. Med det kommer information om ”En dag med Moberg”, om årsmötet och om andra aktiviteter med anknytning till Vilhelm Moberg. Här en bild med backsippor tagen i Billebjer, Skåne i mitten på april. I färg är den mycket vacker.

”**En dag med Moberg**” arrangeras i år för trettonde gången. Detta sker **lördagen den 1 juli på Folkets Hus i Emmaboda**. Det är enkelt att ta sig till Emmaboda med tåg och lätt att hitta dit med bil. Folkets Hus ligger centralt tillsammans med biblioteket och nära Hotell Amigo, praktiskt om man vill övernatta där. Lite mysigare är Långasjö vandrarhem, Grimsnäs vandrarhem eller Moshults vandrarhem. Det sistnämnda ger 10 procent i rabatt på priset i samband med En dag med Moberg.

Årets tema är ”Vilhelm Moberg och medierna”. Moberg blev tidigt intresserad av det nya mediet radion och skrev ett stort antal radiopjäser. Den som vet mycket om detta är Göran Elgemyr som skrivit årets medlemsbok för

Vilhelm Moberg-Sällskapet. Han är den inledande föreläsaren. Därefter presenterar Anna-Karin Carlstoft Bramell talaren Vilhelm Moberg. Hon svarade för medlemsboken 2011 vars ämne är talaren Vilhelm Moberg och som återger ett stort antal av hans tal. Efter lunch får vi möta Petter Skavlan som skriver manus till den nya filmen baserad på *Utvandrarna* som har Daniel Espinosa som regissör. Vi får också höra Robert Jelinek som var producent för ”Varje våg”, en pjäs baserad på senare hälften av romanen *Utvandrarna* och som Regionteatern Blekinge Kronoberg satte upp i höstas. Ett avsnitt från föreställningen kommer också att visas digitalt. Gösta Hultén kommer därefter att ha ett samtal med Petter Skavlan och Robert Jelinek. Dagen avslutas med konsertversionen av Folkmusikalen ”Hemstannarna – en musikalisk berättelse om den svenska emigrationen”. Den programpunkten inleds med en presentation av Peter Elmberg, Elin Teilus och Anders Smedmark.

Som vanligt finner Du i brevet en folder med anmälningsblankett till ”En dag med Moberg”.

Årsmötet med utflykt

Brevet innehåller även en kallelse till **årsmötet på Strand Hotell i Borgholm den 19 augusti**. Detta börjar som vanligt kl. 13. I anslutning till årsmötet kommer vi att dela ut Vilhelm Moberg-Sällskapets pris. Det går i år till författaren Ola Larsmo. Han får priset för en romankonst som behandlar skeenden i svensk historia som rör klassförhållanden och demokrati. Hans senaste roman är *Swede Hollow*. Han berättar där om de fattigaste svenska Amerikaemigranterna. Som författare, kulturjournalist och ordförande i Svenska PEN har han arbetat i Vilhelm Mobergs anda mot förtryck och maktmissbruk och rakryggat engagerat sig i frågor om demokrati och yttrandefrihet. Ola Larsmo kommer till årsmötet för att ta emot sitt pris.

På programmet står sedan två föreläsningar. Göran Elgemyr talar om Vilhelm Moberg och radion, ämnet för årets medlemsbok, och Jens Liljestrand om *Raskens*. Moberg ville ju inte kännas vid *Prinsessan på Solklinten*, som är hans först utgivna roman. Den publicerades först som följetong och trycktes sedan på Elanders boktryckeri, inte något etablerat förlag. Därför betraktas *Raskens* som Mobergs debutroman. Det är i år 90 år sedan den kom ut. En stor del av romanen skrevs dessutom på Öland sommaren 1926, vilket är skälet till årsmötets placering på denna vackra ö.

Programmet avslutas med en blandning av föreläsning och musik. Jag talar om Vilhelm Moberg och emigrationen och på lämpliga ställen avbryts min framställning med att sopranen Pernilla Ingvarsdotter sjunger valda sånger ur *Kristina från Duvemåla*. Vi har haft detta framträdande på olika ställen i Småland. Pernilla var med på audition för musikalen, men det var som ni vet Helen Sjöholm som fick rollen.

På årsmötet delas som vanligt årets medlemsbok ut. Den har titeln *Vilhelm Moberg och radion* och är skriven av Göran Elgemyr, som varit anställd på

Sveriges Radio. Han har studerat det material med anknytning till Moberg som förvaras i arkivet där.

Middag blir det på kvällen på Strand Hotell. För **330 kronor** får du en tvårätters måltid, varmrätt och dessert. I måltiden ingår också ett glas vin. Den som önskar dricka mer än ett glas kan naturligtvis beställa detta mot betalning. Jag är tacksam om Du på anmälningsblanketten anger om Du vill ha fisk, kött eller ett vegetariskt alternativ.

25 rum på Strand Hotell är reserverade för dem som önskar övernatta på hotellet från lördag till söndag. **Men man måste meddela hotellet senast den senast den 7 juli att man vill ha ett rum. Ange bokningskod Vilhelm Moberg.** Därefter tas reservationen bort. Telefon till växeln är 0485-888 88.

Söndagens bussutflykt utgår från Strand Hotell med start kl. 9.00. Det blir besök på Borgholms slott med guidning, Ölands museum Himmelsberga, lunch på Stagneliusgården och därifrån återresa till Borgholm via Karums Alvar och Odens flisor. Vi återkommer till Borgholm kl. 16.00. Priset för denna resa inklusive lunch och inträdesavgifter är 390 kronor.

OBS! Anmälningsblanketten finns på sista sidan i brevet.

Avgiften för middagen 330 kronor och för bussutflykten 390 kronor ska finnas på Sällskapets plusgirokonto 462 12 42-9 senast den 7 augusti. Observera att anmälan till middagen och utflykten är bindande.

Aktiviteter med Mobergtema

Det blir också i år sommarteatrar med Moberg på **Kornettgården** nära Motala. *Hjonelag skall med bönenan byggas* spelas den 28 och 29 juni kl. 17.30. Övriga föreställningar: 1/7 och 2/7 kl. 16.00. 4/7, 5/7, 6/7 17.30, 8/7 kl.16. Biljetter bokas på **tel. 070-219 96 19 eller 070-585 23 14**. Föreställningarna spelas inomhus. Speltiden är cirka 2 timmar och 30 minuter inklusive paus.

Bland övriga Mobergaktiviteter i bygden kan nämnas **Mobergaftonen på Korpamoen** onsdagen den 5 juli kl. 17.30. Det blir i år smålänningen och museipedagogen Håkan Nordmark som föreläser. Söndagen den 13 augusti är det dags för Minnesotadagen i Ljuders kyrka och hembygdsgård. Den börjar med högmässa i Ljuders kyrka kl. 11. Arrangör är Ljuders hembygdsförening, Ljuders församling, Lessebo kommun och Emigrantinstitutets Vänner. Gratis bussresa från Växjö till Ljuder och åter avgår kl. 9.30 från Utvandranens hus.

Fler arrangemang i bygden med Moberg som tema är förtecknade på sista sidan i foldern "En dag med Moberg".

För tjugonde året i rad kommer Vilhelm Moberg-Sällskapet att finnas med på **Bok & Bibliotek i Göteborg**. Liksom förra året har vi valt det lite större alternativet med en hörnmonter. Bokmässan öppnar torsdagen den 28 september och stänger söndagen den 1 oktober. Det blir som vanligt tre föreläsningar på De Litterära Sällskapens Scen. Göran Elgemyr talar på fredagseftermiddagen om

Vilhelm Moberg och radion, Ola Larsmo på lördagen om Swede Hollow och Anna-Karin Carlstoft Bramell på söndagen om Vilhelm Moberg och Finland. Vi kommer också att på lördagen dela ut ett uppsatsstipendium till Oscar von Seth för hans magisteruppsats där han gör en queer läsning av utvandrarserien med fokus på Robert och Arvid. Vi lämnar också ut årets medlemsbok på bokmässan. Kom gärna och hämta Din bok där! Vi är tacksamma för det.

Senaste Mobergquizen

Sexton medlemmar skickade in svar på januaribrevets quiz. Av dem hade sex alla rätt. Tre vinnare drogs. De blev Jörgen Håkansson från Emmaboda, Birger Rickardsson från Malmö och Gunnel Asp från Kisa. De har fått var sin bok skickad hem till sig. Här kommer de rätta svaren. I A.P. Rosell möter vi ju Mobergs alter ego Valfrid Sterner som betraktaren av händelserna i Allmänninge och han blir därmed huvudpersonen. Han spelades av Tor Isedal. Det kan naturligtvis diskuteras om man ska se Rosell som huvudpersonen, men Folke Hjort som spelade Rosell i TV-serien finns inte med bland svarsalternativen. Per Sjöstrand skrev manus och regisserade TV-serien "Rid i natt!" Mobergs första tryckta text var "Svens hund". Första delen i trilogin om Knut Toring är *Sänkt sedebetyg*. Knut Toring växte upp i Lidalycke. *Hundra gånger gifter* är det skådespel som handlar om ett teaterpar och turnerande teatersällskap. Moberg tyckte att han var för ful för att vara med i TV. TV-bråket med Olof Palme gällde Solzjenitsyn. Den som fann den träffande beskrivningen av Vilhelm Moberg "Storstarken med folkviseögon" var Nils Ferlin. I Lindström i Minnesota finns en kopia av statyn som står i Karlshamn, dock med något annorlunda proportioner.

Vi påminner som vanligt medlemmar som ännu inte har betalat årets medlemsavgift genom att bifoga ett inbetalningskort. **Ligger det ett inbetalningskort i brevet innebär det att Du är en av dem.** Vi hoppas förstås att Du vill fortsätta att vara medlem och att Du vill läsa Göran Elgemyrs bok om *Vilhelm Moberg och radion*. Det har tidigare skrivits mycket lite om denna viktiga sida av Vilhelm Moberg. Det finns några sidor av Stig Tornehed i *Av och Om Vilhelm Moberg*, men det är också allt.

Som förra året kostar det **200 kronor** att vara **fullbetalande medlem**, **30 kronor** att vara **familjemedlem** och **250 kronor** för **institution**. Vi är i styrelsen tacksamma för hjälp med att värva nya medlemmar. Ny medlem blir man genom att på vårt plusgirokonto 462 12 42-9 sätta in 200 kronor, skriva namn och adress och helst också e-postadress. Det går naturligtvis utmärkt att betala via sin Internetbank. Nya medlemmar får en bok ur vår skriftserie som välkomstpresents.

Vår styrelsemedlem Lars Wingerup har ett stort förråd med antikvarisk Moberglitteratur. Honom når Du genom att mejla lars.wingerup@gmail.com

eller ringa 0491-710 18. Kontakta Lars om det är någon bok Du söker. Priset är alltid lågt, men portokostnaden måste tyvärr läggas till priset för boken. Besök oss därför på bokmässan där Lars finns på plats med delar av lagret. Du kan med fördel kontakta honom i förväg om det är någon bok Du söker och vet att Du tänker gå på bokmässan.

Adressen till Vilhelm Moberg-Sällskapet är Vilhelm Mobergs gata 4, 352 29 Växjö. Observera att postnumret är ändrat.

Ofta är det personer som hör av sig till någon av oss i ärenden med Moberg-anknytning. Skicka gärna e-post till gunilla.grugiel@kulturparkensmaland.se, ordföranden med e-postadressen nettervik.i@telia.com, vice ordföranden anna.williams@littvet.uu.se eller kassören ewert.frisk@blixtnmail.se. Om Du önskar handla någon av Sällskapetets böcker, så skicka e-post till gunilla.grugiel@kulturparkensmaland.se eller kom till En dag med Moberg i Emmaboda, till årsmötet i Borgholm eller till vår monter på bokmässan i Göteborg.

Välkommen till årsmötet på Strand Hotell i Borgholm!

Ingrid Nettervik
Ordförande

Vilhelm Moberg-Sällskapets årsmöte lördagen den 19 augusti 2017

Plats: Strand Hotell, Borgholm

Tid: 13.00-17.30

PROGRAM

- 13.00 Årsmöte
- 13.40 Utdelning av pris följt av Ola Larsmos tack
- 14.00 Göran Elgemyr, Vilhelm Moberg och radion
- 14.45 Kaffepaus – V Moberg-Sällskapet bjuder på fika. Försäljning av böcker och lotter. Medlemsboken delas ut
- 15.15 Jens Liljestränd, Mobergs debutroman *Raskens*
- 16.15 Kristina från Duvemåla och Moberg, Pernilla Ingvarsdotter sång och Ingrid Nettervik om Moberg och emigrationen
- 19.00 Middag på Strand Hotell

Söndagen den 20 augusti blir det en bussutflykt på Öland.

- 9.00 Avfärd Strand Hotell
- 9.30 Borgholms slottsruin med guidning
- 11.00 Avfärd från slottet
- 11.30 Ankomst Himmelsberga (möjlighet till kaffe)
- 13.00 Avfärd till Stagneliusgården Gärdslösa, lunch
- 15.00 Avfärd till Borgholm via Karums Alvar och Odens flisor
- 16.00 Ankomst Borgholm

Pris: 390 kronor

VM-frågor quiz nr 4 maj 2017

1. Var skrev Vilhelm Moberg romanen *Raskens*?

1. I skrivstugan på Söderäng (Väddö)

x. I stuga på Öland

2. I stuga i Kalmar

2. *Raskens* kom ut 1927, samma år som vilket av Mobergs barn föddes?

1. Första barnet, Margareta

x. Andra barnet, Marianne

2. Tredje barnet, Birgitta

3. *Raskens* har en epilog i *Berättelser ur min levnad*. Vad hette denna epilog?

1. Raskens testamente

x. Bakgrunden till *Raskens*

2. Raskens efterlevska

4. Vilhelm Moberg höll med Strindberg om den oerhörda betydelsen av Hyllén-Cavallius verk om Värends hembygdshistoria. Vad heter verket från 1860-talet?

1. Wärend och Wirdarne

x. Wärends historia

2. Wärend i Kronoberg

5. Bertil Nygren läste in *Raskens* för Sveriges radio i början av 50-talet, då den gick som radioföljetong. Den sändes tisdagar och fredagar kl. 15.30, och medförde att vissa affärer stängde tidigare. Hur många lyssnare hade den?

1. 4.000

x. 40.000

2. 400.000

6. *Brudarnas källa* har en speciell undertitel, med syftning både på de fyra huvudpersonerna som är släkt med varandra men som bott vid källan under fyra helt skilda tidsperioder och på de döda. Undertiteln lyder: ”En legend om?”

1. ... de bofasta”

x. ... en släkt från Wärend”

2. ... en släkt genom fyra tider”

7. Från vilken pjäs kommer följande citat:

”Ju högre upp en kommer här i världen, desto sämre huvud kan en reda sig med. Och har de kommit riktigt högt, så behöver de inget huvud alls, för då lejer de folk som ska tänka åt dem”.

1. Hjonelag ska med böneman byggas

x. Kassabrist

2. Marknadsafton

8. Vilket år utkom ”Därför är jag republikan”?

1. 1950

x. 1955

2. 1960

9. Var i Minnesota finns statyn som föreställer Karl-Oskar och Kristina?

1. Lindstrom

x. Chisago City

2. Minneapolis

10. Vad heter huvudpersonen, den unge diktaren, i dramat “Domaren”?

1. Lanner

x. Cuning

2. Langton

Ringa in ditt svar!

Skicka in ditt tävlingsbidrag senast den 30 juni

Adress:

Vilhelm Moberg-Sällskapet

Utvandrarnas Hus

Vilhelm Mobergs gata 4, 352 29 Växjö

Namn:

Adress:

Anmälan (bindande) ska ha inkommit senast den 7 augusti till Vilhelm Moberg-Sällskapet, Vilhelm Mobergs gata 4, 352 29 Växjö.

Ja tack, jag kommer till middagen på Strand Hotell i Borgholm lördagen den 19 augusti 2017 kl. 19.00

Namn:.....

Adress:.....

Postadress:.....

Tel.:.....

Jag anmäler dessutom:.....

Jag önskar kött.....

Jag önskar fisk.....

Jag önskar vegetarisk mat.....

Jag (vi) vill delta i bussutflykten söndagen den 20 augusti:

Namn:

.....
.....

Önskar vegetarisk lunch:

Jag sätter samtidigt in 330 kr/pers. för middagen på Strand Hotell och 390 kr/pers. för bussutflykten till platser på Öland på Vilhelm Moberg-Sällskapetets pg 462 12 42-9.